

Sygn. akt III AUa 718/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 listopada 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Małgorzata Pasek (spr.)
Sędziowie:	SA Barbara Hejwowska SA Małgorzata Rokicka-Radoniewicz
Protokolant: protokolant sądowy Kinga Panasiuk-Garbacz	

po rozpoznaniu w dniu 10 listopada 2015 r. w Lublinie

sprawy A. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 2 czerwca 2015 r. sygn. akt VIII U 1071/14

zmienia zaskarżony wyrok i oddala odwołanie.

Barbara Hejwowska Małgorzata Pasek Małgorzata Rokicka-Radoniewicz

Sygn. akt III AUa 718/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 maja 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił A. S. przyznania prawa do emerytury, ponieważ nie udowodnił on przypadającego do dnia 1 stycznia 1999 roku 15 – letniego okresu pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

W złożonym od tej decyzji odwołaniu A. S. domagał się jej zmiany przez przyznanie prawa do emerytury. Skarżący wskazał, że organ rentowy wadliwie nie uwzględnił do stażu pracy w szczególnych warunkach okresów od 2.11.1972 r. do 27.04.1973 r., od 27. 04. 1973 r. do 9.04.1975 r., od 8.05.1975 r. do 31.12.1977 r., od 1.01.1978 r. do 31.05.1987 r. na stanowiskach blacharza - spawacza, ślusarza remontowego.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 2 czerwca 2015 roku zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił A. S. prawo do emerytury od dnia 24 kwietnia 2014 roku.

Sąd pierwszej instancji swoje rozstrzygnięcie oparł na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych.

A. S. urodzony (...) wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury złożył w dniu 24 kwietnia 2014 roku. Wnioskodawca legitymuje się ogólnym stażem pracy wynoszącym 28 lat i 4 miesięcy okresów składkowych i nieskładkowych. Nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Ubezpieczony przedłożył świadectwa pracy wystawione przez:

- 1) (...) Przedsiębiorstwo (...) z 13 października 1989 r., z którego wynika, że był tam zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie od 2 listopada 1972 r. do 12 października 1989 r. na stanowisku blacharza napraw pojazdów samochodowych, ślusarza remontowego oraz spawacza elektryczno – gazowego;
- 2) Przedsiębiorstwo (...) w L. z 31 grudnia 1992 r., potwierdzające zatrudnienie w okresie od 2 listopada 1989 r. do 31 grudnia 1992 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku spawacza elektryczno – gazowego;
- 3) Przedsiębiorstwo (...) w L. z 30 kwietnia 1993 r., w którym wskazano, iż w okresie od 1 stycznia 1993 r. do 30 kwietnia 1993 r. pracował w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku spawacza;
- 4) Zakłady (...) Spółkę Akcyjną (...) S.A. z siedzibą w L. z 23 marca 1999 r., potwierdzające zatrudnienie ubezpieczonego w okresie od 1 czerwca 1996 r. do 23 marca 1999 r. w pełnym wymiarze czasu pracy jako blacharza samochodowego – spawacza.

Wnioskodawca nie przedłożył świadectw wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy ustalił, że A. S. od 15 listopada 1976 roku do 20 czerwca 1977 roku odbył kurs podstawowy spawania gazowego zorganizowany przez Związek Zakładów (...) Oddział w L..

Wnioskodawca w okresie od 2 listopada 1972 r. do 24 kwietnia 1973 r. był zatrudniony w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) z siedzibą w L. (późniejsze Przedsiębiorstwo (...), (...) Przedsiębiorstwo (...), Zakłady (...) Spółka Akcyjna (...) S.A.) na stanowisku blacharza. A. S. w okresie od dnia 27 kwietnia 1973 r. do dnia 9 kwietnia 1975 r. odbył zasadniczą służbę wojskową (1 rok, 11 miesięcy i 4 dni), podczas której wykonywał pracę blacharza – spawacza. Z dniem 8 maja 1975 r. ponownie podjął zatrudnienie w macierzystym zakładzie pracy otrzymując angaż, jako blacharz napraw pojazdów samochodowych, zaś kolejnymi angażami przydzielano mu stanowiska ślusarza remontowego oraz spawacza elektryczno – gazowego. Z dniem 2 listopada 1989 r. został zatrudniony w charakterze spawacza elektryczno – gazowego, zaś od 1 stycznia 1993 r. jako spawacz, na którym to stanowisku wykonywał pracę do 30 kwietnia 1993 r. Następnie w okresie od 1 czerwca 1996 r. do 23 marca 1999 r. pracował w Zakładach (...) Spółce Akcyjnej (...) S.A. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku blacharza samochodowego – spawacza.

Zakład pracy zajmował się przewożeniem żywca oraz gotowych wyrobów mięsno - wędliniarskich. Posiadał około 300 pojazdów, w większości były to samochody ciężarowe i specjalistyczne. Wnioskodawca pracował w systemie zmianowym w warsztacie naprawczym w Dziale (...) obok mechaników, elektryków, innych spawaczy i lakierników.

Do obowiązków ubezpieczonego należało spawanie metodą elektryczną lub gazową części metalowych przy samochodach ciężarowych i przyczepach, w szczególności naprawa blacharki za pomocą spawania we wszystkich pojazdach. Pozostałymi naprawami (silników, skrzyni biegów, układu hamulcowego i innych) zajmowali się mechanicy w kanale remontowym. Dodatkowo skarżący docinał za pomocą palnika spawalniczego blaszane elementy.

Wnioskodawca nie pracował jako ślusarz, jedynie sporadycznie pomagał ślusarzowi, gdy zachodziła potrzeba wykonania spawu przy naprawie klamek, zamków, drzwi samochodów oraz linek od szybkościomierzy.

W spornych okresach zatrudnienia A. S. otrzymywał dodatki za pracę w warunkach szczególnych, zupy regeneracyjne oraz mleko. Był wyposażony w odzież ochronną, tj. skórzany fartuch, buty przemysłowe, rękawice, maskę.

Sąd Okręgowy wskazał, iż ustaleń w sprawie dokonał w oparciu o dołączone dokumenty znajdujące się w aktach organu rentowego oraz aktach osobowych, jak również na podstawie zeznań świadków S. G., H. K. i zeznań wnioskodawcy. Wszystkie dowody obdarzył wiarą, uznając, że dokumenty zostały sporządzone przez uprawnione do tego podmioty oraz nie budzą wątpliwości zarówno, co do formy, jak i treści. Dokonując oceny dowodów zawartych w aktach osobowych Sąd podniósł, iż angaże wnioskodawcy oraz świadectwa pracy były sporządzane na bieżąco, lecz ich treść, wskazywane w nich stanowiska pracy były nieadekwatne do faktycznego charakteru jego pracy, wynikającego z zeznań świadków i wnioskodawcy. Wskazali oni, że A. S. przez wszystkie lata zatrudnienia wykonywał czynności na stanowisku spawacza w pełnym wymiarze czasu pracy spawając części metalowe do samochodów ciężarowych. Z tego powodu Sąd pierwszej instancji uznał, że poszczególne angaże oraz świadectwa pracy nie odzwierciedlają rzeczywistego charakteru pracy odwołującego.

Według Sądu pierwszej instancji zeznania świadków są wiarygodne, ponieważ pracowali oni razem ze skarżącym w zbliżonych lub takich samych okresach czasu. Poza tym są one spójne i pokrywają się z zeznaniami ubezpieczonego, które Sąd również obdarzył wiarą.

Dowody te pozwoliły Sądowi Okręgowemu na przyjęcie, że A. S. w trakcie zatrudnienia w Zakładach (...) w L. nie pracował jako ślusarz, ani blacharz.

W ocenie Sądu odwołujący spełnił warunki do przyznania mu prawa do emerytury określone w art. 184 ust. 1 i 2 w związku z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) i § 2 ust. 1 i § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.).

Sąd Okręgowy podkreślił, że w sprawie kwestią sporną było ustalenie, czy wnioskodawca posiada 15 – letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Przy czym brak świadectw potwierdzających te okoliczności nie ma znaczenia przy ocenie charakteru pracy i nie przesądza o tym, że ubezpieczony nie wykonywał takiej pracy. Świadectwo traktuje się w postępowaniu sądowym, jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokument taki podlega kontroli zarówno, co do prawdziwości wskazanych w nim faktów, jak i co do prawidłowości wskazanej podstawy prawnej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2004 roku, III UK 31/04 OSNP 2005/1/13).

Sąd I instancji przyjął, że A. S. w okresach od 2 listopada 1972 r. do 12 października 1989 r., od 2 listopada 1989 r. do 30 kwietnia 1993 r. oraz od 1 czerwca 1996 r. do 31 grudnia 1998 r. (20 lat, 5 miesięcy i 7 dni włącznie ze służbą wojskową) w ramach obowiązującego go pełnego wymiaru czasu pracy stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę spawacza elektrycznego i gazowego, które należą do prac o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości i są wymienione w wykazie „A” w dziale XIV poz. 12 cyt. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. – prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym.

Wprawdzie wnioskodawca w okresie od 27.04.1973 r. do 9.04.1975 r. odbywał zasadniczą służbę wojskową, jednakże nawet przy pominięciu tego okresu odwołujący legitymuje się wystarczającym okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Sąd Okręgowy powołując się na stanowisko zajęte w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2011 roku, w sprawie I UK 393/10 (LEX nr 950426) podkreślił, że nie ma znaczenia stosowanie różnego nazewnictwa przez pracodawców dla określenia stanowisk, na których zatrudniony był odwołujący. Dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych

warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzanej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał, że A. S. spełnił wszystkie warunki do przyznania mu prawa do emerytury w obniżonym wieku. Na dzień 1 stycznia 1999 roku udowodnił 28 lat i 4 miesiące okresów składkowych i nieskładkowych, a w dniu (...) ukończył wymagany wiek 60 lat. Legitymuje się również ponad 15 – letnim okresem pracy w szczególnych warunkach.

Z tych zatem względów i na podstawie powołanych przepisów oraz na mocy 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia 24 kwietnia 2014 roku tj. od daty złożenia wniosku.

Apelację od powyższego wyroku wniósł Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L., który zaskarżając wyrok w całości zarzucił:

1) naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 184 ust. 1 pkt 1 i art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) oraz § 2 ust. 1 i § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. nr 8, poz. 43 z późn. zm.) poprzez ustalenie prawa do emerytury osobie, która nie spełnia przesłanki 15 lat pracy w szczególnych warunkach;

2) naruszenie prawa procesowego przez przekroczenie wyrażonej w art. 233 § 1 k.p.c. zasady swobodnej oceny dowodów;

3) sprzeczność ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego przez uznanie, że wnioskodawca spełnił wszystkie warunki wymagane do przyznania emerytury, w tym ponad 15 - letni okres pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach.

Powołując powyższe zarzuty apelujący domagał się zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia odwołania.

W uzasadnieniu apelacji organ rentowy wskazał, że wnioskodawca nie przedłożył żadnego świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach. W spornych okresach był zatrudniony jako blacharz napraw pojazdów samochodowych, ślusarz remontowy, spawacz elektryczno – gazowy i blacharz samochodowy - spawacz. Oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy Sąd pomijając dowody z dokumentów wywiódł, że wnioskodawca przez okres 20 lat, 5 miesięcy i 7 dni wykonywał pracę przy spawaniu elektrycznym i gazowym. Zdaniem ZUS przeprowadzone w sprawie w sposób chaotyczny i pobieżny postępowanie dowodowe nie doprowadziło do pewnych, nie budzących wątpliwości ustaleń, których konsekwencją byłoby przyjęcie, że wnioskodawca pracował w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem sporu między stronami było ustalenie, czy A. S. spełnia kumulatywne przesłanki warunkujące nabycie prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 748), który w zakresie wcześniejszego wieku emerytalnego odwołuje się do art. 32, 33, 39 i 40, zaś w zakresie pracy w szczególnych warunkach do przepisów dotychczasowych. Dla uzyskania prawa do emerytury ubezpieczony urodzony po dniu 31 grudnia 1948 r. winien udowodnić do dnia wejścia

w życie ustawy, tj. 1 stycznia 1999 roku okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 ustawy, tj. wynoszący dla mężczyzn 25 lat, w tym wymagany w przepisach dotychczasowych okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (15 lat). Emerytura taka przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w przepisach są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Skutkiem odesłania w art. 184 ust. 1 pkt 1 do przepisów dotychczasowych jest stosowanie wprost przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) w zakresie wymaganego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, koniecznego do przyznania emerytury w niższym wieku oraz rodzaju tej pracy. Definicję ustawową „pracy w szczególnych warunkach” zawiera art. 32 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z tym przepisem, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

W świetle całokształtu okoliczności sprawy, po uzupełnieniu materiału dowodowego przez przesłuchanie wnioskodawcy w charakterze strony zdaniem Sądu Apelacyjnego wbrew stanowisku Sądu I instancji, brak jest podstaw do uznania, że A. S. spełnia wszystkie wyżej wymienione warunki. Poczynione przez Sąd Okręgowy ustalenia jakoby wykazał on posiadanie 15 lat pracy w szczególnych warunkach nie znajdują bowiem potwierdzenia w materiale dowodowym. W rozpoznawanej sprawie nie ma natomiast wątpliwości spełnienie przez ubezpieczonego kryterium wieku emerytalnego 60 lat ani przesłanki ogólnego stażu składkowego i nieskładkowego, który organ rentowy ustalił na 28 lat i 4 miesiące.

Spornym pozostało spełnienie przez ubezpieczonego przesłanki 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. Przy czym decydującą rolę w analizie charakteru pracy ubezpieczonego pod kątem jej zakwalifikowania jako pracy wykonywanej w warunkach szczególnych jest możliwość jej odniesienia do konkretnej pozycji wymienionej w wykazie A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Rozporządzenie to wymienia enumeratywnie rodzaje wykonywanych prac, które uznawane są za pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Należy także podkreślić, że aby sąd mógł stwierdzić, że dana osoba pracowała w warunkach szczególnych, konieczne jest ustalenie, że pracowała wykonując pracę w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, czyli codziennie, przez co najmniej 8 godzin dziennie.

Sąd Apelacyjny podziela ugruntowane już orzecznictwo sądowe, zgodnie z którym wcześniejsza emerytura jest dla powszechnego systemu świadczeń emerytalnych instytucją wyjątkową, określającą szczególne uprawnienia uprzywilejowanego kręgu podmiotów, stąd wymaga ścisłej wykładni i pewnego ustalenia przesłanek prawa. Skoro prawo do wcześniejszej emerytury stanowi odstępstwo od zasady powszechnego wieku emerytalnego, nie można poprzestać tylko na jego uprawdopodobnieniu, lecz musi zostać udowodnione, a temu służą w szczególności dokumenty. Dlatego też, w tej kategorii spraw same zeznania świadków, gdy nie znajdują potwierdzenia w dokumentach pracowniczych, nie stanowią miarodajnego dowodu pracy w szczególnych warunkach. Nie jest bowiem dopuszczalne oparcie się wyłącznie na zeznaniach świadków w sytuacji, gdy z dokumentów wynikają okoliczności przeciwne. Ustalenie prawa do świadczenia z ubezpieczenia lub też określenie jego wysokości wymaga bowiem przedstawienia dowodów precyzyjnych, jednoznacznych i pewnych (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 1998 r., II UKN 440/97, LEX nr 34199, wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 5 lutego 2014 r., III AUa 1368/13, LEX nr 1425488).

W sprawie niniejszej trafny okazał się zarzut obrazy art. 233 § 1 k.p.c. poprzez ustalenie, iż wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu, pracę w szczególnych warunkach przez okres 20 lat, 5 miesięcy i 7 dni na stanowisku spawacza elektrycznego i gazowego wymienione w dziale XIV poz. 12 wykazu A stanowiącego załącznik do w/w rozporządzenia. Ustalenia w tym zakresie Sąd pierwszej instancji oparł na zeznaniach wnioskodawcy i świadków, jednakże analiza tych zeznań nie daje podstaw do takich stwierdzeń. W szczególności Sąd Okręgowy tych dość ogólnych zeznań nie odniósł do dowodów z dokumentów, tj. zachowanych akt osobowych dotyczących wnioskodawcy, a przepis art. 233 § 1 k.p.c. zawiera nakaz - nie doznający wyjątku, aby wyrażona ocena w aspekcie wiarygodności dokonana była na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału w sprawie oraz uwzględnienia wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 lipca 2002 r. IV CKN 1256/00 LEX nr 80267; wyrok SN z dnia 26 stycznia 2000 r. III CKN 562/98 LEX nr 528132). Tymczasem Sąd pierwszej instancji z jednej strony obdarzył wiarą te dowody uznając, że dokumenty były sporządzane na bieżąco i przez uprawnione osoby, z drugiej zaś strony z przekroczeniem granic określonych w w/w przepisie przyjął, że nie mają one decydującego znaczenia, a poszczególne angaże i świadectwa pracy nie odzwierciedlają charakteru pracy wnioskodawcy.

Podnieść należy, że A. S. składając wniosek o emeryturę nie dołączył żadnych świadectw potwierdzających wykonywanie pracy w szczególnych warunkach. Z przedłożonych dokumentów wynika zaś, że pracował:

- od 15 sierpnia 1968 roku do 19 sierpnia 1972 roku w Spółdzielni Pracy (...) w L. jako blacharz samochodowy,
- od 2 listopada 1972 roku do 12 października 1989 roku w (...) Zakładzie (...) w L. na stanowiskach blacharza napraw pojazdów samochodowych, ślusarza remontowego, spawacza elektryczno – gazowego,
- od 2 listopada 1989 roku do 31 grudnia 1992 roku w (...) Zakładzie (...) w L. jako spawacz elektryczno – gazowy,
- od 1 stycznia 1993 roku do 30 kwietnia 1993 roku w Przedsiębiorstwie (...) w L. na stanowisku spawacza,
- od 2 lutego 1996 roku do 31 maja 1996 roku w (...) Spółce z o.o. w L. jako blacharz samochodowy.
- od 1 czerwca 1996 roku do 23 marca 1999 roku w Zakładach (...) S.A. w L. na stanowisku blacharza samochodowego - spawacza.

Stanowiska pracy wnioskodawcy wskazane w świadectwach pracy są zgodne ze stanowiskami wymienionymi w dokumentach zawartych w aktach osobowych. Analiza zaś dokumentacji dotyczącej pracy ubezpieczonego w spornych okresach przypadających od 2 listopada 1972 roku do 31 grudnia 1998 roku prowadzi do wniosku, iż nie we wszystkich tych okresach A. S. wykonywał pracę spawacza elektryczno – gazowego, a w niektórych nie wykonywał jej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Z dokumentów zgromadzonych w aktach osobowych wynika, że A. S. został zatrudniony w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w L. Zakładzie (...) z dniem 2 listopada 1972 roku na stanowisku blacharza samochodowego. Po odbyciu służby wojskowej w podaniu z dnia 6 maja 1975 roku skarżący zwrócił się o przyjęcie go do pracy w charakterze blacharza samochodowego, a w kwestionariuszu osobowym sporządzonym 7 maja 1975 roku wskazał, że przed służbą wojskową pracował jako blacharz samochodowy. W umowie o pracę z dnia 8 maja 1975 roku zawartej na czas nieokreślony powierzono mu od wymienionej daty stanowisko blacharza napraw pojazdów samochodowych. W kolejnych pismach dotyczących wysokości wynagrodzenia z dnia 1 czerwca 1975 roku, 19 lipca 1976 roku, 25 października 1977 roku, 27 października 1977 roku jego stanowisko pracy oznaczano jako blacharz napraw pojazdów samochodowych.

Z dniem 1 stycznia 1978 roku wnioskodawcy powierzono obowiązki ślusarza remontowego. Wykonywanie takiej pracy do 31 maja 1987 roku wynika z pism zakładu pracy ustalających wysokość jego wynagrodzenia z dnia 20 lutego 1979 roku, 31 lipca 1980 roku, 16 października 1980 roku, 12 marca 1981 roku, 22 października 1981 roku, 22 września 1982 roku 21 listopada 1983 roku, 24 lutego 1986 roku, 27 sierpnia 1986 roku, 31 października 1986 roku, 30 kwietnia 1987

roku. Dopiero w piśmie z dnia 5 czerwca 1987 roku zlecono mu prace spawacza elektryczno – gazowego od 1 czerwca 1987 roku, które wykonywał do 12 października 1989 roku.

Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił, że na stanowisku spawacza elektryczno – gazowego A. S. pracował w Przedsiębiorstwie (...) w okresach od 2 listopada 1989 roku do 31 grudnia 1992 roku i od 1 stycznia 1993 roku do 30 kwietnia 1993 roku. Okoliczności te wynikają ze świadectw pracy jak i dokumentacji pracowniczej ubezpieczonego.

Natomiast w Zakładach (...) Spółce Akcyjnej (...) S.A. w L. wnioskodawca został zatrudniony od dnia 1 czerwca 1996 roku na stanowisku blacharza samochodowego – spawacza. W kolejnych umowach o pracę zawartych na czas określony powierzano mu stanowisko blacharza samochodowego – spawacza. A. S. poddany został badaniu lekarskiemu odnośnie możliwości zatrudnienia na takim stanowisku. W piśmie skierowanym do działu kadr z dnia 31 lipca 1996 roku poinformowano, że pracownik wykonuje prace blacharskie, spawalnicze oraz monterskie. Stanowisko blacharza samochodowego – spawacza widnienie w pismach dotyczących wysokości wynagrodzeń. W świadectwie pracy z 23 marca 1999 roku wydanym przez Zakłady (...) Spółkę Akcyjną (...) zaznaczono, że skarżący w okresie zatrudnienia od 1 czerwca 1996 roku do 23 marca 1999 roku nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach. Wszystkie te dowody jednoznacznie wskazują, że w wymienionym okresie wnioskodawca wykonywał zarówno pracę spawacza, jak i blacharza.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego materiał dowodowy zebrany w sprawie daje podstawę do zaliczenia wnioskodawcy do okresu pracy w szczególnych warunkach pracy polegającej na spawaniu elektrycznym i gazowym wymienionej w wykazie A, dziale XIV, poz. 12 wykonywanej: od 1 czerwca 1987 roku do 12 października 1989 roku, od 2 listopada 1989 roku do 31 grudnia 1992 roku i od 1 stycznia 1993 roku do 30 kwietnia 1993 roku.

Natomiast nie znajduje żadnego uzasadnienia przyjęcie, iż A. S. wykonywał tak kwalifikowaną pracę stale i w pełnym wymiarze również w okresach od 2 listopada 1972 roku do 31 maja 1987 roku, kiedy pracował jako blacharz napraw pojazdów samochodowych i ślusarz remontowy, jak i od 1 czerwca 1996 roku do 31 grudnia 1998 roku, gdzie równocześnie wykonywał pracę spawacza i blacharza.

W świetle wymienionych dowodów z dokumentów nie można bowiem uznać za wiarygodnych zeznań wnioskodawcy, iż w spornych okresach zatrudnienia na wymienionych stanowiskach wykonywał on wyłącznie prace polegające na spawaniu elektrycznym i gazowym. Należy mieć tu na uwadze fakt, że uprawnienia w zakresie spawania gazowego skarżący uzyskał dopiero w dniu 20 czerwca 1977 roku, tj. po ukończeniu kursu, który rozpoczął 15 listopada 1976 roku (odpis książki spawacza znajdujące się w aktach osobowych). Jednocześnie ze względu na sprzeczność faktów wynikających zeznań świadków z dowodami z dokumentów zawartymi w aktach osobowych, dowód z ich zeznań nie spełnia wymogu dowodu pewnego, jednoznacznego i precyzyjnego. Przy czym świadek S. G. pracując jako kierowca, jak podał w warsztacie był kilka razy w miesiącu, stąd jego kontakt z wnioskodawcą mógł być tylko sporadyczny. Natomiast świadek H. K. nie odniósł się w ogóle do poszczególnych stanowisk pracy wnioskodawcy w różnych okresach jego zatrudnienia, ogólnie stwierdzając, że „wykonywał naprawę blacharki” z zaakcentowaniem pracy polegającej na spawaniu.

Tymczasem prace blacharza napraw pojazdów samochodowych i ślusarza remontowego nie są wymienione w wykazie A stanowiącym załącznik do w/w rozporządzenia. Po zsumowaniu więc wszystkich uwzględnionych okresów pracy w szczególnych warunkach wnioskodawca nie legitymuje się 15 - letnim okresem tak kwalifikowanej pracy.

Wadliwe przyjęcie przez Sąd Okręgowy, że A. S. wykonywał pracę w szczególnych warunkach przez ponad 15 lat doprowadziło do naruszenia prawa, tj. art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z przepisem § 2 ust. 1 i § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Wnioskodawca nie wykazał wymaganego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych, a zatem nie nabywa prawa do emerytury przewidzianego tymi przepisami.

Trafność zarzutów apelacji sprawiła, że zawarty w niej wniosek zasługiwał na uwzględnienie. Zaskarżony wyrok podlegał więc zmianie poprzez oddalenie odwołania.

Z powyższych względów, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

Barbara Hejwowska Małgorzata Pasek Małgorzata Rokicka - Radoniewicz